

ივერია

თვე	მან.	კ.	მან.	კ.
12	10	6	6	—
11	9 50	5	5	50
10	8 75	4	4	75
9	8	3	3	50
8	7 25	2	2	75
7	6 50	1	1	50

კალენდარი — გიორგი შერტი

რედქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.

გაზეთის დასაბარებლად
და განცხადებთა დასაბუჯვად
უნდა მიმართონ რედქციას და წინა-იქონის
გამაგრ. საზოგადოების კანცლარის.
ფასი განცხადების:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ ვერცხულ—
16 კაპ. მეორეხულ— 8 კაპ.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

თავადი სვიონ ნიკოლოზის ქმ ლორთქიფანიძის სიხოს
ნათესათა და ნაცობთ მოპარბანდენ წლის პანაშვიდზე მიცვალე-
ბულისა ძმისა მისისა თავადის ანტონ ნიკოლოზის ძის ლორ-
თქიფანიძის ამ წლის 22 ოქტომბერს, წმ. გიორგის ეკლესიაში,
ქ. ქუჩაში.

საიუბილეო ღვესასწაული თავ. რ. ერისთავისა

- 1) დეპუტაციები და სიტყვის თქმის მსურველი მიჰმართუნენ ღვესასწაულის წესრიგის მიძღვემ გიორგი წერეთელს.
- 2) ღვესასწაული და სხვა ადგილის კონტრამბრკებისათვის უნდა მიჰმართონ წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების კანცელარის და ქართულ ჟურნალ-გაზეთების რედაქციებს, სოლოქანდარის და ანთიოქარის კონტრამბრკებისათვის—ვლ. ალექსი-მესხიშვილს და კ. მესხს, ქართულ თეატრის კანტონარში, დილის 10 ნაშუადღევს 2 საათამდე და სლამის 4—7-ღე.
- 3) ნადიშვად დასწრების მსურველთ შეკუდიანთ მიჰმართონ ვ. გუნიას მბათის მუდამდე.
- 4) დეპუტაციების და მიმლოცველთ შესახებ წესრიგის დადგენ მინდობილი აქვთ თეატრის დარბაზში ვლ. ალექსი-მესხიშვილს, კ. მესხს და ვლ. გუნიას.

საიუბილეო კომიტეტი.
გამომავა მართლმადიდებელთა საზოგადოებისა ამით

ფელეტონი

სიხასინად ფორი და მისი ახალი თხზულება „სიხასინადი მუხარამა“.

(La douleur universelle).
შეადგინა

მსოფლიო მშენებლის მიხედვით, რაკი ეს საერთო მშენებარება თვალსაჩინოდ დასახიზავი ყველასათვის, ფილოსოფიის დიდი ხანი ეძებენ მნიშვნელოვან მიზნებს ახალის მდგომარეობისა. ამ საგანზედ სიმანიური აზრი არსებობს: ერთი აზრადებს ყოველსავე უბედურებას—ბუნებას, მეორე — თვით კაცს, მესამე — კი სოციალურ წეს-წყობილებას. ევლეთისებრი, აქაც ეძებენ ყველა იმ სამ ფაქტორებში უბედურების მიზეზს, მაგრამ მე არ ვეკუთვნი ამ უკანასკნელსა, ამბობს ავტორი; ვინაირის ფაქტორები, ჩემის აზრით, ერთიანად განვითარდა. ჩემი საქმეა მხოლოდ განვიხილო სამივე შემოსხრებული მამოტეტებში ცალკე-ცალკე, ჯერ ვაქვინა ერთი პირველი აზრი, ე. ი. იმისა, რომელიც აბრალებენ ყოველს, რომელიც ბუნებას, რადგან ერთი ახალი წესი დადგინდა, რადგან იმისა ყოველს საშუალებით ეძებს

სის სათავად-ანაურთ ბანკის დარბაზში დანიშნული საზოგადოების წევრთა წლიური კრება განსახილველად საგნების:

1. მომავალი წლის სმეტა.
2. მოსხენება გამგეობის შესახებ თეატრის.
3. ამორჩევა გამგეობის ორის წევრისა და სამის კანდიდატისა და სარევიზო კომისიის ერთის წევრისა და ორის კანდიდატისა.
4. ახალ წევრთა მიღება.

ეს კრება წესდებისამერ კანონიერად ჩაითვლება, მიუხედავად დამსწრე წევრთა რიცხვის.

(3—1).

მართლმადიდებელი სასაქონლო იმუჯებელი კონტრების ქუჩაზე, გადატანილი იქნა მოლოკანთა ქუჩაზედ, სახლი № 5 იფ-ფსიანის სახლილოს პირ-და-პირ.

(5—1—1).

მთავრობის ნება-ართით შესდგება განსაკუთრებითი კრება ბორჩლოს მხარის თავად-ანაურთბისი აღმოსარჩეველ ბორჩლოს მხარის კეთილშობილთა წინამძღოლის თავისის კანდიდატისა.

აღმასრულებელი ბორჩლოს მხარის კეთილშობილთა წინამძღოლთა ფინანს-მართლის თანავადგომისა იოსებ შანშის ქმ შანშიძე აუწყებს ამის იმ თავად-ანაურთ ბორჩლოს მხარის

რომელთაც უფლება აქვთ კენჭით შემოსვლის არჩევნებში და უმორჩილესად სიხოს მოპარბანდენ წლის მომავალ ნომბრისას ცხრა საათზედ დილით, შემოსხრებულ პირთა აღმოსარჩეველ, ტფილისის კეთილშობილი დეპუტატთა კრების კანცელარის სადგომში და ვიდრე კრება შესდგებოლეს წარმოადგინონ დეპუტატთა კრების კანცელარიაში საბუთი თავიანთ უფლებებზედ კენჭით შემოსვლის არჩევნებში.

(3—5—2)

იოსებ ივანეს პე რატილი

სიხოს ყველა მსურველთ ახლავ შეატყობინონ მას მომდგრებლად დასში შესლის სურვილი; რეპეტიციები ამ კვირაში დაიწყება.

ადრესი: ვორონცოვის ქუჩა, № 5.
(5—1—3).

გბილის ექიმი J. I. მრბელი

სოლოლეკელ, საკუთ. სახლში № 14—16

გადემოთყუებს მიიღებს:
დღით 10—დან 2 საათამდე,
საღამით 4—დან 6 საათამდე.

კვირა-შაბი ღვებავი
ღობის 10 საათიდან ნაშუადღევს 2 საათამდე. (166—1891—14)

8) თევზგეობა—3,700,000,000. სულ 381,128,587,000 (სამს-ოთხ-მოდ-და-ერთი ბილიონი, ას-ოც-დარვა მილიონი, ხუთას-ოთხმოც-და-შვიდი ათასი კილოგრამი).

ესლა ეს რომ გავყოთ მცხოვრებლების რიცხვზედ:
381,128,587,000 = 1033 კილოგ.
368,676,000 თითოეულ კაცზე.

ამის შემდეგ უნდა გამოვიკვლიოთ, თუ ეს 1033 კილოგრამი თითო კაცზედ წელიწადში საკმარისია?

ბევრი თხზულება არის დაწერილი ამის შესახებ და ესლა უკვე გამოკვლეულია, რომ კაცისათვის საჭირო (საკვებად), საჭეულად ყოველ დღე 1300 გრამი (ათას-სამი გრამი მხოლოდ და არა კილოგრამი) ანაირად გავყოფილი:

1000 (ათასი) გრამი — კარბონიანი საჭეულები: პური, კარბონიანი, ვერშიშვილი და სხვა. და 300-კი ბორცული, ყველი, კვერცხი—ეს ყოველ დღეა საჭირო; ესლა რომ გავყოთ ერთი წლის ანაზღაბში, 1300×365=474500 გრამი, ანუ 474 კილოგრამი. ესლა ეს რომ გავყოთ ერთი მცხოვრებლების რიცხვზედ: 474×368,676,000=174.752.424.000 კილოგრამი. (სს-სამოც-და-თოთხმეტი ბილიონი, შვიდას-ორმოც-და-თორმეტი მილიონი, 424 ათასი); ეს კილოგრამი გამოვყოფოთ იმ სარჩოს, რომელსაც იძლევა მიწა: 381,128,587,000—164,752,424,000=206.376,163,000—ამ სახით ყველა

ბესია მოვიყვანოთ დასამტკიცებელი სახეობები ციფრებით, დაახლოებულ ანგარიში, რომელიც ელთბე რკელთა აქვს თავის გეოგრაფიაში. იქ ეგებდეთ, რომ სხვა-და-სხვა ბუნებრივით-ბოვნილებების დასაკმაყოფილებლად ის მიწა, რომელზედც ითვლებფ—368,676,000 (სამს-სამოც-დარვა მილიონი, ექვსას სამოც-და-თექვსმეტი ათასი); იძლევა შემდეგ ნაყოფსა და სარჩოს):

- 1) პური თვითი (pain de froment)—51,324,000,000 კილოგრამი) (ორმოც-და-თერთმეტი ბილიონი, სამას-ოც-და-ოთხი მილიონი).
- 2) სინიდი, კვავი და სხვა ფქვილეულობა—122,400,000,000 კილოგ. (ასოც-და-არე ბილიონი, 400 მილ.)
- 3) სხვა-და-სხვა ნაირი მწვანელოვანი და ფხალი (légumes) და ხილეულობა—133,300,000,000.
- 4) შაქრელობა—1,838,429,000.
- 5) ხორცეულობა 12.464,908,000.
- 6) კრე და ყველი 55.400,000,000.
- 7) კვერცი 701,250,000.

1) აქ ავტორი ამბობს, რომ ეს ციფრები შედგება მხოლოდ დასალოთ ვერობას და ავტორის უფროებულ შტატებსა; ზოგიერთ მწვერულს საშუალოდ არა აქვთ ჯერ კიდევ ნამდვილი—წერილი სტატისტიკა შედგენილი და ამიტომ მათ შესახებ ვერაფერს ვიტყვი-თ.

2) კილოგრამი ჩვენებულად—21/3 გრამები უნდა იყოს; ერთი გრამი შეთანხმდ კილოგრამია.

სამეურნეო სკოლაში მართლმადიდებელთა 4 წლის პრაქტიკული შემოსვლის, სხვათა შორის, მკვლევარ მეცნიერებისა, ეძებს ადგილს. ადრესი „ივერიის“ რედქციაში.

(3—5—3).

ახალი ამბავი

* 24 ოქტომბრიდან ქართველთა თავად-ანაურთა თეატრში დაიწყება წარმოდგენა რუსულის სოპრეტო დასისა, რომელშიაც მონაწილეობას იღებენ: ქ-ნი, რატმიროვისა, ბონენი, დობროტინა და სხვანი.—ბ-ნი: ვოლინკი, გემენიოვი, ივანოვი, ბელიაევი, ნოვიკოვი და სხვ. ხორა 40 კაცისაგან შესდგება, ხოლო ორკესტრი 25 საგან. პირველი ამ დასის-მეორე წარმოდგენილი იქნება ოპერები „ჯადოსნური ციხე“. ადგილების ფასი დაკლებულია.

* ტფილისის საბაღოსნო სკოლაში მისაღები ეგზემენები 17 ოქტომბერს მოხდა. სკოლაში მიიღო 56 მისაღები თხოვნა, რომლებთაგანაც ეგზემენის დაქვერის ნება მხოლოდ 49 კაცს მიესცა. თავისუფალი ადგილი სულ 19 იყო, ამიტომ მიიღეს: 1-ლ კლასში 4 კაცი, უფროსს მონაშადებულ განყოფილებაში 12 კაცი, ხოლო უმცროსში 2 კაცი. ამა-

ნაირი კაცის ბუნებრივი მოთხოვნის დაკმაყოფილების შემდეგ კიდევ რჩება მეტი ორას ექვსი ბილიონი, 376 მილიონი, 163 ათასი კილოგრამი. ესლა ხომ ხედავ, რომ ეს მიწა, რომელზედც ამრავლებენ წუწუკვას არავითარ წუწუში არ არის, რომ ის თითქმის ორჯელ მეტს იძლევა მასზედ, რასაც თხოვლობის მცხოვრებლებს ბუნება; მაგრამ მართკაშით ხომ არ სტეობობს კაცი. გამოვიკვლიოთ, თუ ეს სხვა მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად იწოდება, ამ დროში, როგორც ვიცით, მანინებისა და თანანაირი მოკონება გაცილებით წინ სდგას მიწის მუშობაზედ, ამიტომ იქიდან კიდევ მეტი უნდა ჩრებოდეს. დაახლოვებით გამოანგარიშებულ ფასი სხვა-და-სხვა ქარხანის წარმოებისა, სავაჭროებისა დასალოთ ვერობაში და ამერიკაში არის — 651.200.000,000 (ექვსას ორმოც-და-თერთმეტი ბილიონი, ორასი მილიონი) ფრანკი)—რომ გავყოთ ეს თანხა მცხოვრებთა რიცხვზედ, თითო კაცს მოუწევს—1766 ფრანკი. ეს ფულები დასაკმაყოფილებენ შემდეგ საჭიროებისა.

1. სიბორო, სინათლე (ოთახების განათება)—100 ფრანკი.
2. ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი—500 ფრანკი.

* რუსული ფულთი ფრანკი ეტანდელ კურსის დროს ღირს 87/3, ე. 1766 ფრანკი, 480 მანეთად.

თში 15 პანსონერად იქნა მიღებული და 4 გარედგან მოსიარულეთ.

* როგორც სხანს, განსვენებულის ისტორიკოსის, არქეოლოგის დიმიტრი ბაქრაძის ნაწერების საქმე მეტად ცუდს წავიკარებთ უნდა იყოს ჩავარდნილი. მთავარი, დიმიტრი ბაქრაძის მიერ შედგენილი და დაბეჭდილი „საქართველო“, რომელიც 1875 წლებში დაბეჭდა ტფილისში და რომელი წიგნიც ქართველმა საზოგადოებამ დიდს სიამოვნებით მიიღო, ამ თხზულების ერთი ცალი დიმიტრი ბაქრაძის იმავ დროს საპარტიო შეუცვლილი და შეუსწორებია, დღეს ეს შესწორებული წიგნი ბ. ბ. კეკელიძის სამტრედიის მოუზონებია ერთს ქართველის კაცის ოჯახში. ბ. ბ. კეკელიძის უკეთესს ამ პირისთვის, თუ ეს წიგნი სდინოვნებთ თქვენათ, და აღმოჩენილია, რომ იმ ქართველ კაცს კუთვნი ერთი მეწარმისაგან რამდენიმე ქართული წიგნი უკიდრია იმავ დროს შესწორებული და შეცვლილი ბაქრაძის წიგნიც შიგა რეული. წიგნს ბოლო მოხვეული აქვს და რაც არის დარჩენილი, იქაც კლიორ ბეგის ცვლილება და ნაშრომი სხანს განსვენებულის და ბაქრაძისა.

* შორაბდის მზარზო ი. რ. მიასურდის მონათევობით შემდგარა ფუტკრის მომწერებელი ამხანაგობა. ამხანაგობის საწევრო შესატანი ღირს 25 მანეთი. ჯერ-ჯერობით ფუტკრის მოსაშენებელი ადგილი ამხანაგობის ს. სახლარში დაურჩინავს; მომავალში განუზრახავს ამხანაგობას ფუტკარი მოაშენოს ყველა იმ ადგილებში,

3. სხვა წვრილობანი საჭიროებანი— 200 ფრანკი. სულ 800 ფრანკი. აქ შეიძლება შეგნინაო, რომ ამ ანგარიშში ათიან ჩაფლდნი ისეთი პირები, რომლებსაც უფრო ცოტა ხარჯი უნდათ (საქმიანებისათვის, მაგალითად, ბავშვები (55 მილიონან მისი, იოვლენიან) ბებრები, მაგრამ მაინც, როგორც ვხედავთ, 966 ფრანკი კიდევ მეტი გვრჩება, რომელიც რომ გავაზრავდით მცხოვრებთა რიცხვზე შეადგენს 356.140.916,000 (356 მილიონი, 140 მილიონი, 916 ათასი) ფრანკი, რომელიც ზედ მეტი რჩება და შეიძლება თავის სიამოვნებისათვის* გადიმაროს ყოველმა კაცმა; მიუხედავად ამისა, ხომ ვიცით, რომ მილიონი აღმინებანი სიმდიდრის გამო კვდებიან; მაგრამ მე მინდა მხოლოდ საწყალი ბუნება გასამართლო, რომელსაც აბრალებენ ყოველსავე უბედურებასა, — ამბობს ავტორი.*) მატუსის*) ანგარიში ხომ

*) თუცა ეს მართალია, რომ ნაბეჭდი გაგარებულ ბავშვი, მაგრამ მაინც ვერ გამოვტოვებ ავტორის შემდეგი წერილებს: ულელიტურა (Jules Lemaitre) დასწავლია ერთი ანგადლო და ესაა ყველა იმის ისევე ხელზე. ცნობილი მდიდარი როტშილის სამედიცინო კვებაში უნდა ვუბრუნებოთ 1848 წელს, როდესაც დიდი აღლუგება იყო ზურგის ვერაში, თობი „მა ბიკი“ იჯდნენ ერთ ლეზანაში, რომელიც იმავ უნდა შექმნიდნენ შემდეგ დასწყვეტის შემდეგი მიგდეთ როტშილის სახალში და მივითხოვთ სინდისის კანონის ძალით გავეყოს მისი სიმდიდრე, აღარ დაუკვირებს ჰლანი, დაუფრთხილო გასწიერ მილიონის დარბახისაზე, შექმნენ ერთი ყვირილი, სხვაობა, „კადა-მაკალი“, დრო მართლა საშიში იყო, უნდადთ დი-

რომელიც ხელს შეუწყობენ თავისი ბუნებით ამ საქმეს. აზრი ამხანაგობის დიდი რომ საუკეთესოა და იმედოც უნდა ვიქონიოთ, თუ ვრავალ წიგნსავე საქმე, მიადწვევენ თავისს ვაზრახვას. სასურველია, საქართველოს სხვა ადგილებშიც, რომელიც ხელს შეუწყობენ ფუტკრის მოშენებას, დაეარსდეს ამგვარი საზოგადოებანი.

* როგორც ვახ. „ნოვ. იბოზ“-ს შეუტყვი, ამასთანავე აპირებენ თურქებში შემოაღებულ საქალაქო გამგებმა შემოიღონ.

* იმავე გაზთვის სიტყვით, რკონის ზღის დეპო, რომელიც სად. უჯარბანი იმყოფება ამ ეპარტ, განზრახვა აქვთ ევლანში გადმოიტანონ.

* ქუთაისის ოლქის სასამართლო იწვევს ბათუმში ნოტარიუსის თანამდებობის მიღების მსუბრველთ ერთს თვის განმავლობაში განაცხადონ სურვილი; ვისაც მსურს ამ თანამდებობის მიღება, უნდა ამცაოფილებდეს მე-5, მე-6 და მე-15 მუხლს სანოტარიუსო წესდებისა.

* ჩაქვის სასულიერლო მამულში უკვე 44 ათასი ძირი ჩაიღებოდა; ახლა მომზადებულია ოცი დესეტინა; რომელზედაც ჩაის დარგვას ამ მოკლებს შეუდგენ. დემეტრეში ჩინეთიდან და ინდოეთიდან მოვიდნ ჩაის მცენარეს და თესვას.

პასუხად ბ-ს კოსტანტინე თაყაიძის.

ოპორტუნის საეპოკა სახლის „შუამავალი“ ამხანაგობამ მე პატივი მცა

გებო ყოველსავე სინამდვილეს მოკლებულია. ლოკალურ გამოკვლევის (La propriété et ses formes primitives, roye 31). ხალხის სიმრავლე მატულობს წელიწადში

არაღებული ძალით გავრცავთ ეს რაინდები, მაგრამ ერთმა გამოცდილმა მოხუცმა, როტშილის საქმეების მმართველმა ბრახანმა გასცა შემოუღებოთ ეს ცნობილება. როდესაც თუ უკანასკნელის წარსდენ მოხუცის წინ, დავიკითხე, „ჩემი ძებნა, რაშია საქმე, რა გნებავთ?“, „საქმე იმაშია, რომ თქვენ ინტენციები გავით და ჩვენ ბურის უნდა არ მოვეჭყვებოთ. გადაწყვიტოთ უნდა გავყოთ თქვენი პირობები?“, „გავყოთ?—რა გვწევია, ნება თქვენია, მაგრამ თქვენის აზრით, რაზედნი ფულის პატრონი როტშილის ოჯახი? თქვენ თუ მილიონი ფლორინი (ფლორინი გერმანული ფულაია, რომელიც შეიცავს 2/3 ფრანკსავე ჩვენებურად 85 კპა.) 400,000 წარმოსტე ერთმა გაბედულთაგანმა. ანთი. ონი. კარგი, ამ წაშლი დავაგონად ვხედავ თქვენს სურვილს: ჩვენ (Diète) (დეტის) სახელმწიფოს ეგაბლდენ ჩამოდენიშე შეერთებულ გერმანულ სამფლობელოებს, სახელმწიფოში არის მიწოდება 40 მილიონი მცხოვრებელი, აქედან თითო კაცს თქვენივე აზრით მოუწყებს თითო ფლორინი, ამიტომ რას იტყვიან თავის თქვენი თობი ხართ—თობი ფლორინი, ესლა მიზანმიმართული; ამხარავ ჩვენნი ოთხი რაინდი შერცხევილინი დაბრუნდნენ უკანო, რამდენ ოსურჯობას მისცა მასალა ამ ანგელოებად ვერ მისთვლილია, ამბობს ავტორი, მაგრამ ესლა მინც ყველამ ვაგონო, რომ სოციალურ მშენებრებს არა თუ ერთი და ორი მილიონი ქონების გაყვლა, რაც კვებაზედ მიღებულია, იმათი ქონებაც ზოგიერთს უფლებია.

*) მატუსის იყო ერთი ინგლისელი კომონისტი, რომელიც ამბობდა, რომ აღმინებანი მიწოდებად გამოეყოფილა პროფესორთა, და მ. ი. როდესაც 2, 4, 8, 16, 32, 64; და მ. ი. იმედოვნებდა საჩინოს მხოლოდ არათეორეულ პროფესორს, როგორც 1, 2, 3, 4, 5, 6.

და ნაღობა განიცხადა იმითი, რომ ტფილისის აგენტობა მომხდლო. პარტიის-ცემისათვის და ნაღობისათვის მეც მდლობა გამოეკვებოდ გაზოქი იფერისა მე-112 ნომრით, მაგრამ აგენტობაზედ-ეკი უფრო განვახებ, რადგან სინდისი ამხანაგობა ჩემის ჩრწების არ არის-მეთქი და თან დავძინე, რომ ნავ ამხანაგობის მაგიერ უჭიკობისა დადახსნით განვიდგო ამხანაგობა (ავტორტ). გაზებით იმითი განვახებდ ეს, რომ საქმე სოზოვლოა, ახალი დაწყებულია და შეიძლება გამოადლოვდეს ყურადღება მიეცეთ და თავისი აზრი წარმოეთხადე—„შუამავალი“ მისი წესდება და მისი „პრედსტავიტლები“*) კრიტიკის ქარ-ცეცხლში გატარებულია, ვიდრე დაარსდებოდა. აი, ეს იყო მიზეზი, რომ მე ჩემი აზრი და შეხედულება გაზებით განვახებდ და არა კერძოდ მიეწერე „შუამავლის“ წარმომადგენელს კოსტანტ. თავიართქილამეს, თქვენ ბატონო.

— მე რა ნახეთ თქვენ დასავლობა? დასაბაბისი? რა არის აქ საწყენი? მისი არაფერი, მაგრამ რაკი მეც თქვენს ფერხულში ვერ ჩავიბო, მიტომ მოინდომე ჩემი მიწასთან გასწორება, მოინდომე ჩემი დამორცხვა, გათახირება, მაგრამ საზოგადოება ჭერი არ არის, რომ თქვენი ჩანაძიხი ამოიძახოს და თვით საქმეს არ ჩაუკვირდეს. ვამბობ, მოინდომე ჩემი

*) როგორც სხანს, კოსტ. თავართქილასი საღარბოა წერილიდან, ის გახლავთ: Преставление фирмы. Торговой дома «Посредник». ღებრება ჰქვას ადრე მოხსენიებული მას ეს ფორმა და მისი წარმომადგენელია, მაგრამ რას იტყვიან, ვერა ბავშვი დაბადოს და აზრამი მეტი უფროს.

Table with 2 columns: საფარბეგოში, რაოდენობა, and მნიშვნელობა. Rows include სურდო, ინგლისი, გერმანია, etc.

და ესლანდელის მეციციეობისა, მამინების და ათასნობის საშუალებების შემწეობით ხომ შეუდარებულად თან-და-თან უფრო მატულობს ნაშუამავარი, სიმდიდრე. მ. კარგი ვილდის (M. Georges Ville), ფიზიოლოგის პროფესორის გამოკვლევის, საფრანგეთის მიწის მართვა ესლანდელის მეციციეობის საშუალებებით გაუკვირებულად შეუძლიან მიაწოდოს საჩრო ას-მილიონ მცხოვრებელს*) მხარიალ თვით ნაკლები ვეგეტატიონი, რომ მისებში ფაქლუღებრებად და მშუხარების ბუნებაში არ არის. ჰვავს უნდა ვეცით სხვაგან (სხვა მხარეზედ). უნდა ვიცოდეთ, რომ ყოველივე აღმულოება, წინააღმდეგობა, მტრობა, ჯადრის-ამოყრა იმისაგან, ვინც მტუც-ვაგამეჩრიალია, მშუხებელი მიწის წინააღმდეგ, ვინც მტუც-ვაგებელი ჰგონიათ, სრულია უსამართლობა და უფურცება იქნება, ამბობს ავტორი. ამას მხოლოდ უკიდურესი გაჭირვება აიძულებს კაცისა; ყოველივე რეველიუციონერი, რეპტიონური ცვლილება უფრო ამტკიცებს უსწორ-მასწორობას: ყველა მოთავეები, მოწინააღმდეგე პირები ადვილი მოსალოდებელია

*) ამავე ამბობს ემილ გოტიე თავის ერთ წერილში („Une révolution agricole“).

ისე შელახვა, რომ სასოცოხლო პირი არა მქონდა ამ მიზნის მისაღწევად, შენ არ დაზოგე ახალი დროის იარაღი „საწერ-კალამი-მელანი“ და რაკი ჩემს წარსულ ცხოვრებაში ხელოს სავთურა არა გქონდა-რა, მეტი ვერა მოიფიქრე-რა და ჩემ დასამტკიცებლად ჩემი აზრი ვადაზნახვე „კავლის“ მე 41 ნომერში მოკვეთრებისაგან გოდებდა: „როგორ გათამამდნენ თობის წერილის შემდეგ გურის ჩარ-ბაცაცები“. (მანამდე კი შენის წერილის ემინდობო, ბ-ნო კოსტანტინე) მოყოლობით, ისევე გურულად რომ შეგაკლავო „სიღმინან-ღურას“ და დასწყისშივე „ბუღებუა მკითხველს საზოგადოებას: „თობიქმ სრულიად და თავისუფლად წარმოსტევა საზოგადოდ გაზებით ის, რაც სხვა აღმინან (შეგებულსა და პატრიასანს) არა თუ საზოგადოდ წერილთა, არამედ წარმომითქვამს ჩემი აზრი და შეხედულება საგანზე.— შენ თუ ბ-ნო კოსტანტინე გურის მალაშია საეპოკა სახლში „შუამავალი“ გინდა შეამზადო, მე კიდევ ვამზადებ ამხანაგობის კანტორაში. განა ესენი ორივე სასარგებლონი არ არიან? თქვენი მშუამავალი“. თუ ჩარ-ბაცაცებს აღმავებს, განა ვამზადებ ამხანაგობა-კი მათ გამომავლებს? შეიძლება თქვენი აზრით ვამზადებ ამხანაგობა სახარალო კოის ქვეყნისთვის, მაგრამ მე-კი ვერ დავთავსებო—მე მწამს, რომ ვამზადებ ამხანაგობა დიდს ნაყოფს შესტენს გურისა. ეს ამხანაგობა მართლა რომ იხსნის გურის ნაწარმოებს ჩარჩებისაგან, მისეთი ჩარჩებისაგან, რომლებსაც ისეთები ჩვენში არა რჩება. ვინ იღებს ჩვენს თამბაქოს ხელში ჩაღის ფასად?

გარემოება მინც იგივე რჩება. ამდგარი უკანალი ნაძალადგვის შემდეგ ნუ-თუ გვგონია, რომ საყოველთაო სისწორე დაარსდება, რომ სოფელში აღარ იქნება ნაშუამავარის ნაწარმოები ერთის კალაზედ მეტი ვინც მეორის? რომ ქალბებში არ იქნება ერთის მდომარეობა უფრო უკეთესი ვინც მეორის? დაფლჯი-ლი ტანისამების პატრონი ყოველივეს შეამჩნევს მალაშივე მისთვის სანატრულ, მის საგო ჩასატყლს; უფრო მეტი კაცი ყოველ დროს მონახავს ჩემების მალაშივე მისთვის საცემლებს მისი ფეხის ზომისას, უბნითა ყოველივეს შეამჩნევს ათასნარი საწოლ, მოსასვენებლად იღებს; რა ნაირი მდგომარეობა უნდა დამყარდეს, შუათანა ვაჭარი მინც მულამ ვასჩრდილი იქნება დიდი კაბიკონსტის კონკურენციით. ამხარად სოციალური უსწორ-მასწორობა მინც არ ვასწორდება. თუ დღეს სოციალური კითხვები ასე ვამტყულებო, ეს მხოლოდ იმის ბრალია, რომ არას დროს ისე საგანობელა არ ყოფილა სოციალურ, მანიძი იმისა „შუა, რაკ არის და „რაც სასურველია, რომ იყოს, ან რაც უნდა იყოს“.

II ინდივიდი (კერძო აღმინანი). ესეა შეუდგეთ იმ აზრების გარჩევა, რომლებიც თვით აღმინანს ადგენენ ყოველივე დანაშაულებას: კაცი საზოგადოდ უბედურია—ეს ხომ დამარტონებელია, მაგრამ რას მიგარბობს მისი მისი სიმძნელი. თუ ჩვენ ბუღლ-დასმით, ყურადღებით დავაკვირდებით ჩვენსავე თავს, ადვილი დაგვიძლიან დავინახოთ, რომ კაცი თუ

ქრდაც ვატარება კრესტელს მოკვარისა. ვაფატოებთ მომენის კოსტანტინს ნანგებულ მე-132 №-ს, იქ თობის წერის ვერს იბრების, მეტი რა ვაზ რჩება, უნდა ენდოს, ისევე კოსტანტინეს დაუჯეროს, ან არა, უნდა ვადავტოვო მთლის წლის ივერების №№-ში, რაკი ზოგისთვის მწელია და ზოგისთვის მოუხებხებელიც; ისევე ენდობა კოსტანტინეს და ჩემზედ იმ აზრის დაჩენება, რასაც თვითონ კოწია ავტონეს.

ჩემი წერილი-კი დასტამებულია არა 132 №-ში, არამედ 112-ში, განა ეს თვით კოსტანტინემ არ იცოდა? იცოდა მაგრამ მკითხველს გზაკვალი აღუნიავა ეს ხრიკი რომ არ ეხმარა, ხომ ჩემ წერილსაც წაიკითხავდნენ და დაწამუნდებოდნენ, რომ მე ყოველნების მიმგვერდო არა დამიწერიარა, არამედ წარმომითქვამს ჩემი აზრი და შეხედულება საგანზე.— შენ თუ ბ-ნო კოსტანტინე გურის მალაშია საეპოკა სახლში „შუამავალი“ გინდა შეამზადო, მე კიდევ ვამზადებ ამხანაგობის კანტორაში. განა ესენი ორივე სასარგებლონი არ არიან? თქვენი მშუამავალი“. თუ ჩარ-ბაცაცებს აღმავებს, განა ვამზადებ ამხანაგობა-კი მათ გამომავლებს? შეიძლება თქვენი აზრით ვამზადებ ამხანაგობა სახარალო კოის ქვეყნისთვის, მაგრამ მე-კი ვერ დავთავსებო—მე მწამს, რომ ვამზადებ ამხანაგობა დიდს ნაყოფს შესტენს გურისა. ეს ამხანაგობა მართლა რომ იხსნის გურის ნაწარმოებს ჩარჩებისაგან, მისეთი ჩარჩებისაგან, რომლებსაც ისეთები ჩვენში არა რჩება. ვინ იღებს ჩვენს თამბაქოს ხელში ჩაღის ფასად?

ვის-თავად ხარბი, ბოროტი, სასტიკი ქმნილება არის ბუნებითა; ამიტომ ყოველივე მის უბედურებაში თვითონვე არის დანაშაველი. თვითონ კაცი ჰქსიფს თავის დასამბელ, დამაწყვეტელ მშუახრების ბატესა, თვით კაცის ბუნებაში თესლი ყოველივე ცუდი, საზიანო, სადანაშაული ღკობილებისა და მოქმედებისა. კაცი არის ზარბაცი, შარბი, ფიციტი, სასტიკი, მატყუარა, უსინდისო, მფლობელობის მსურველი... ყოველივე ცუდი ქვეყანაზედ მხოლოდ მისაგან წარმოსდგება. არავითარი წამალს, არავითარი საშუალებას არ შეუძლია მოარჩინოს და წარეცხოს კაცის ბუნებიდან ეს სიკუდის სიმინი; ამიტომ ნუნსადა შორსგარეგე ნუ შეტებთ კაცის მშუახრების მიზეზს,—ყოველივე მისი საყუარო ნიყოფითა. ერთი სიტყვა, მათის თაობა: კაცობრიობა უბედურია, იტანჯება, მიტომ რომ თვით აღმინანი დასადებლიდანვე არის გამსწავლული ცუდი, საზიანო ინსტრუმენტი. მაგრამ ჯერ არ შეიძლება არ დავეკითხოთ ამ ავტორებს, როგორც ესმით მათ ეს სიტყვები: „ვერილი“ (veru), „ბოროტი“ (vice), „აზრი“ (beau), „აუღლი“ (mal), რომ შედეგ ნამდვილი აზრი გამოვიტაროთ საზოგადოდ თვით „სიკაგებულ“ და „სიკუდებულ“. ერთი გეგასუბებს: კეთილი ის, რომ კაცმა მის დედში არავითარი ავი, ზარალი, დაბრკობება არ უნდა მიაწიოს მეორეს და წინააღმდეგე გამოადგეს, სარგებლობა მოუტანოს მას; მეორე იტყვის: კარგია ის, რომ შენი მოქმედება შეუთანხმო კანონებს შენის ქვეყნისა; საუკეთესოა პასუხი

ბერძენი, სომეხი, ფრანგი და თათარი. ვის ვაძებს ჩვენი სიმინდი? კიდევ იმით, ვის რჩება მხოლოდ ფასი... გურიის აბრეშუმი? ურიებს, სომეხებს, ბერძენებს, თათრებს და ფრანგებს.

ყველა ესენი ხომ ფეხზედ ვაჭობენ და ჩარბობენ, კოსტანტინე? ახლა დამისხლდე, ვინ არიან ოზურგეთში, გინდ სხვა გურიის დაბეშში, მუდმივი ვაჭარნი? სულსველანი გურულენი, ადგილობრივი მკვიდრი, წვერი ისევ ჩვენი სასოგადოებისა. ამის უარს ვერც თქვენ ბრძანებთ.

და აი ბნო კოსტანტინე, ვიდრე სხვა საშუალებას მოეძებნა დედასი ეკონომიკური წარწელებისთვის. ჩემის რწმენით საქონლა ამ უცხო თესლთ ჩარბობენ გვიანთაიუსულთა გურიის ნაწარმოები. ამას-კი შევიძინებთ მშინ, როცა დავასრებთ გავზიდვთ ამახანაგობას და ჩვენს ნაწარმოებს ჩვენვე ვუბარტონებთ. უცხო ქვეყნის ჩარჩის პაკულებისასან მოგარჩეთ, იმით ბრკულებისასან განათავისუფლების შენდგე სხვაზედ ვიფიქროთ—თუ შიშობთ, საქმე არ დაილევთ ვასკელებელი, ოღონდ კაცო მიიხარო მეთაური და გამძლოდი, თორემ, როგორც ერთი მეტრისის ქიტიკი ვახსებულს ვერ მოიკენს, ისე ვერც „შეაშავლა“ მართა უზარუნველს ვერ გახდის გურიას. ჯერ მოვიშროთ სოფელსოფელი „მლოღაი“ და მანახლის მათ ქიუზუნდ ვადამყვით ჩარჩები, მათ რომ მოგვა რჩება ის მწარმოებელს დაფურჩინათ, მათი მოსაგები, ვისზედ რა ახალია, მათ ჩაუბრიალოთ ჯიბები და შენდგე უფრო მხიარულად მიიღლებთ თქვენს სავაჭრო სახლში. გი-

ბე კალიერი მუშტარი რა ოხრაით ვინდა. მე ვამბობდა და კიდევც ვიტყვი, ოზურგეთში მოხული ვეჭარი არაინ არის; ვინც არის, ისევ გურულია, არაგის არ შეუძლია სიქვის, რომ ესენი ხალხის გინით არიან გამოდრეზულნი. ვინა ეს ტუტულია! ამა დამისხლდე ისეთი ვეჭარი, რომ მდიდარი ვერქვას. დღიურ შრომას რომ თავი დაანებოს, მონაგებმა აცხოვროს! ყველა ვეჭარი დღიურ შრომის მონაგებით გამოდის. თუ რამეს იტყვენ ოზურგეთელი ვეჭრები, ვინა ასევეთლი და სახერო საქვის სასაკუთრებენ? მაშ ვინ ინახავს სახალაქო სასწავლებელს? საქალბო სკოლას? ვინა კოტა ხარჯი ვილო და იესრას ქ. ოზურგეთმა სამეურნეო სკოლის ავეგისთვის? ვინაა შესდგება მეეტლეთა ამახანაგობა? ვინა კოტა ფულები იკრებოდა ოზურგეთელ ვეჭრებში სხვა და სხვა სადევლოქველი ახრით? ოზურგეთის ვეჭარი არ იყო, რომ მდ. მუჭუზუნდ ხიდის ვაკეთების რაოდენი ნიშე ათასი მან. მონაღობა? ოზურგეთის ნიშეაქურე არ არის უხვი შეტრეზობისათვის ოზურგეთის სამიქალაქო სასწავლებლის საბატო მურუნველი? ვინა ოზურგეთელი ვეჭრები არ ზრდები შენაღობს? დაილდე ზრდიან, როგორც შეძლება შესწევთ; სამი მოვაჭრეთა შეილი ვხელო უნივერსიტეტში, ერთი სემინარიაშია, ერთი მიწის მონემეთა სკოლაში, ზოგიც საკომერციოში, ზოგიც სასულიერო სასწავლებელში, ხოლო უმეტესობა-კი საქალაქო და საქალაქო სკოლაში და თუ აქედან რამეწვენი მოიანს შინ არა მყინვარე შექრისთვის როგორც თქვენ ბრძანებთ, არამედ შეუძლებ-

ლობისა გამო. თქვენი სიტყვა თუ მართალია, კოტა ბნალი მენც დავებდა, ჩემო კაწია, რადგან შენი მძებრე სკოლადაც მყინვარე შექრისათვის წამოსულან. შენ ხომ პროგრესისტ ბრძანდები, რატომ არ ეცხობ და დავეყვებით ან მუჭართ, ისევ სკოლაში მივცე და მამის მონაგებით მათ აღზრდაზედაც მოვგებნარა, მაგრამ თქვენ სტამბაში და საფართლო ლექსის დახლში კაცი გინდობდა. ეს მართლმოდ არ არის? შეგიძლიათ თქვენ ეს უარ-ჰყოთ? ყველა ზემო ჩამოთვლილ საქმეს რომ ოზურგეთი აეთებს, ამის ვერ იტყობთ ვერც თქვენ. მაშ მეტეს ვერ სთხოვთ ერთ კენა ოზურგეთს, რომელშიაც სულ 60—80 ვეჭარი თუა იმეთი, რომ მათი ავლა-დღეობა ათის მანეთს მიალწევს.

ალ. თოძგი, (დასასრული იქნება).

რუსეთის ცხოვრება.

«რუსი, ველომ. ახს ატუობინენ, რომ ფინანსთა სამინისტროს განუზრახავს დააარსოს დიდროს სოფლებში სასოფლო სახელოსნოსკოლები. რკინის გზების გაფართოებისა გამო აღმოჩნდა, რომ რუსეთში ნაკლებ არის ინტენერთა რიცხვი. ამიტომ მთავრობას ვინაუზრახავს დააარსოს კიდევ ერთი ვეზალუსი საინტენერო სასწავლებელი. ეს სასწავლებელი ვხსავსდება პარისის პოლიტექნიკურს სასწავლებელში.

ამ დღებში მოსულმა დღეშამ გვაცინობა საყურადღებო ამბავი: ში-

მოქმედება კაცისა არის შედგენი მდგომარეობისა, იმ პირობებისა, იმ ჩვეულებებისა, იმ აღზრდისა, იმ საზოგადოებისა, რომელშიაც ის ცხოვრობს. როგორც ლაფატერი (Lafater), ამბობს: „კაცი იმდენად თავისუფალია, რამდენად ცალკეში ნიტი, რომელსაც შეუძლია განიძრეს მხოლოდ ვიწრო, შეზღუდულ მანძილზე.“ ნამდვილი ის, რომ ადამიანის ბუნება ილტვის როგორც კარკისენ, ისე ცუდსიქენაც; მაგრამ პირველის მისაღწევად, ახასრულდობა იგი უნდა ემბარჯოს თავის-თავს, უნდა შეიქნას რაინდი, მაშინ როდესაც ავი ძლიერ ადვილი მისაღწევა ჩემის ზრითთა, ამბობს ავტორი, ადამიანს ბუნებიდან დაყოლილი არა აქვს არც კარგი და არც ცუდი ხასიათი: ბუნებით ის ნეიტრალური ქნდობა—არც იქით არის და არც აქეთ, მაგრამ სხვადასხვა გარემოანი ვარემობანი აძლევს მას ასეთს თუ ისეთს ფერი და ხასიათს. ეს ვარემობანი არაინ: შიშამაშობლობა, აზრდა და საზოგადოება; კაცი არის მხოლოდ ნაყოფი, როგორც ხილი ხისა. კაცი არის ბუნებით უდიდო, ამტიკებენ ზოგიერთი მწერლები, ის არის ვაფენითლი ყოველივე ნაკულევანებითა; ის არის ზარმატი, ეგოსტი, სასტიკი, ცრუ, უსინდისო, ხარბი, მფლობელიოქი უსინდისო... კარგი, დეოთანმბეულვართ, მაგრამ, რაკი კაცი არის მხოლოდ შედგენ, ნაყოფი ვარემობებისა, რანაირად და საიდან განაღდა ის სიუღედ. გამოვიკვლიო გულდასმით ყველა ზემოხსენებული ეზნადელი 1895 წ. აღმანიის ნაკულევანებანი, ჩაუღდეთ ყველნი

ნაგან საქეთა მინისტრად დანიშნა დურნოვის მავიერ ბ. გორმეციონი. დურნოვი დაიქრს ვარსკაცა-ღმელთის მუნგეს ადგილს—მინისტრთა კომიტეტის თავმჯდომარისას. დურნოვი მართადა სამინისტროს ტოლტროის შემდგე და შინაურს პოლიტიკაში სრულიად მის ბაძავდა. მან განახორციელა ტოლტროის განზრახვანი და პროექტები: შეამცირა ქალაქისა და ადგილობრივ თეთმწრო თველების უფლებანი და სხვა.

ახალმა მინისტრმა სახელმწიფო მდარეწეობა დაიწყო პოლიანეთში მესამოცე წლებში და მას აქეთ უმთავრესად გვინათა შესახებ კანონ-მდებლობას აქცევდა ყურადღებას. ის ითვლება საუკეთესო სპეციალისტად საფეხო საქმეებში. დიდ-ხანს იყო სენატის მეორე დეპარტამენტის ობერ-პროკურორად, 1891 წელს დანიშნა სასჯულო საქეთა მინისტრის თანამშეწვედ. 1894 წელს იმ მართადა სამიწერი ნაწილს მთავლის იმბერისას და ამ წლის დამდგეს დანიშნა შინაგან სქეთა მინისტრის თანამშეწვედ.

ახალი მინისტრი, რასაკვირველია, ვერ შეტყვის რუსეთის შინაგან საქეთა მსვლელობას, მაგრამ მოსადენდელია უფრო დამოუკიდებელად და მეტის ყურადღებით აწარმოებს გულენათა შესახებ პოლიტიკის მიინც.

ნარკვევა

რომიდგან სწერენ ვაჭეთ «ფეგროსი»: დღეს, შუადღისას, პაპს ოთავითაღურად მიიღო დიდი მთავარი კოსტანტინე

კოსტანტინეს ძე მისის უფავსტოის მეუღლის დღის მთავრინა ულისხმად მავრეთის ასულითობი, აგრეთვე დიდს მთავრის და, ქერივი ჰერცოგინა ვირტემბერგისა ვერა კოსტანტინის ასული და მისი ქალიშვილი პრინცესა ელზა და ოლგა. მათი იმპერატრიცის უფელსობას თან ახლდენ ვეტერანში მყოფნი რუსეთისა და პრუსიის წარმომადგენელი. დიდი მთავრინი ეტლიდან ვაფთვიდნენ სანდამაზის სახალს წინ, მათ სადაც მივება კონსტანტინის მღვანეი მოსინთორ სალომეტრი და კლემენტინის დარბაზმის მთავალი.

სტუმრები მიიღეს წმ. პაპის პატარა სახატო დარბაზში. პაპი ლონ XIII, რომელიც კარგს გუნებაზედ იყო, გულთხლის სიტოვნებით მივება დღეს სტუმრებს. ვიხიტი 45 წამადე ვაჩვენებო.

სომეხთა სიღმელმო კომიტეტების შესახებ კოსტანტინოპოლიდან აუწყებენ ბერლინის ვაჭეთებს:

ვარდა ინგლის-სომეხთა კომიტეტის „ხინაქისა“, რომელსაც თავისი ვანყოფილებით აქვს ამერიკასა, შარსელსა, ათინასა, კოსტანტინოპოლისა და ანტოკიონი, არსებობს კიდევ ორი კომიტეტი: „იოტაკი“ და „ზერო-ვანსტინ-ტიტნაკი“. სომეხთა, ბერია „ხინაქისა—არაგისი (რულსი, ხოლო, ზეიტა... სილას, უკანასკნელი ორი კომიტეტი თავისი პრეზეს ძალ-დატანებით საშუალებებით ახორციელებენ, ისმალითის პოლიტიკის ტინდენტებით ნიშისიტო ვუნგებობან, ვის სამი კომიტეტი მუდამ ერთხანს არ გამოქვლებს. ისმალითის პოლიტიკა ამტიკებს, ამ კომიტეტების წევრებს მუდამ შხამიანი ვაჭეთი დაჭეთ თანაო, ამას წინად ეხები სომეხი აგიტატორი შეიპრეს, ვარგად დაპატრებულმა იქვე ვადყულაპა ასეთი ახი და რამდენიმე წამის შემდეგ მოველო.

კოსტანტინოპოლიდან „კრიტიკის საავეტოს“ ატუობინენ 20 ოქტომბრიდან:

«სრულ» «დაფეშუელ» «ჯარავკოლოში», თავს იფარებს სადმე ქალაქის ან სოფლის უკანასკნელ ადგილზედ სისაწყლისა და ვეჭრებისგან «დაკარხნული»; 10) მის სიტულებში მხოლოდ უბრალო, ურემური სუპის, 11) სტავოლოს, კართოლის და შედგებლი თხლევანის მეტი არაფერი მოიძებნება: მისი ყოველდღიური ვასართობა—სანახაობა მხოლოდ ის არის, რომ მისი საკუთარი ბანდები სიცივე-კანკალით თრითან ვაჭქალ კერას წინ. პირველებს ეტუენის მიწა, სახლები, ნაშუშავარი, — მეორეებს— არაფერი. ესელა დავეითობთ, ვისაც ვენ-კულა, რომელ მდგომარეობას ამოიჩვენებს ის კაცი, რომე უტიკადან ჩამოვარდა ჩვენ შორის, ერთის მხრით—სამდიდრე, სიმამენება, სახალისო სანახაებები, მეორეს

10) არ ვიცი თუ ზემოდ, ქართლში ვაი გენენ ზოგიერთი იმ სიტუების, რომელსაც მე აქ ვხმარობ და რომელიც ადგილობრივი-გურჯაბი: ამიტომაც ვუტყვს შემხმარებელი ფრჩხილებში ვგამ ამ სიტუების. აქ, საჯავი—სასრტევილო, ხილა უფრო ვაჭვად, მკვანებ ვამთავრული, დაფლანცელი—დანგეული, დაგრესილი, დაფეშუელი—დაქმულა, ჯარავალა—ხეგითი, ვადარო-გელი (ერთი მეორეზედ ვაღმდებულ) ფუცხა; „დაკარხნული“— რამდენიმე ვაჭვებს ვაღმდებელი თხლ—ჩანარჩენი გურ-ში.

11) როგორც ხედავთ, ავტორს მიუხედავად იმისა, რომ „რაც უმეტესად სტელობის ცხოვრების სიმწერე დაუზღადავად ვაღმეზალოს, ამ შემთხვევაში უსუსო და უღირსი ღარიბი ვერ წარბოვდენია და ზოგიერთ კვეყნებში-კი, სუბი და დიდრე, ზოგს საწყალს, „აღდამასა“ არ ელისება.

მხრით სიღარიბე, შრომა, ტანჯვა, დაქანცულობა, სიმწერე სიზოზე, ერთად-ერთი სიზმარი მოსალოდნელი იტყვება ამ უკანასკნელთისათვის, თუ მითლად არ შეტყვლოს თავის ხვედრი, ნახევრად მიინც შეიმსუტუქოს; პირველებს არ ვეჭრვებით მუშობა, — მეორეებს, — ლანდ გაცვეთილი“ აქეთ და იმის მეტს არაფერს „ბირელი“ მოვლით, ოღონდ ვეტი ვისიცი-ნონ, ოღონდ მოვიწინდონ ამ მდგომარეობაში სიზარბაძე არის ის მომზიბლოვი, თვალის მომტეცი სტარგოს დიმილი, რომელიც დაუყავებელი ძალით გიწვენებს თავისკენ, აპყრობს თქვენს ვინგებს, თქვენს არსებობას; მუშობა-კი არის საშიში, და პრანქული, — უკბილო ბებერი, რომელსაც ვაქინება ისე არ შეუძლია, თუ არ „დაიჯღანა“ და კონას ისე ვერ მოახერხებს, თუ არ გვიტინა. ან ამიტომაც ყოველი კაცი მიზრის პირველისკენ და ემბალება მეორეს.

1895 წელში ნო-თუ არა აქვს კაცს მიზეზი ზამამკობისთვის?

ნოვა გურული. პარისი, ავისო 1895 წ. (დასასრული იქნება).

*) Z. Büchner, page 336 „Force et matiere.“
*) Marc Guyau. L'Irréligion et l'ave-nir, page 469.

თამარის გახეობაში დატყვევდა... თამარის გახეობაში დატყვევდა...

ტერაპეუტიკების შემდეგ პარალიმენტ... ტერაპეუტიკების შემდეგ პარალიმენტ...

გაგვიყვანეთ უფროსი და აღმართებს... გაგვიყვანეთ უფროსი და აღმართებს...

სასოწარკვეთილება, შებღალული სი... სასოწარკვეთილება, შებღალული სი...

ზაფხულის ყველაზე ცივად იქნა... ზაფხულის ყველაზე ცივად იქნა...

განცხადებანი

ბირველი კერძი სამკურნლო... ბირველი კერძი სამკურნლო...

1) ავტობიოგრაფიის მცხოვრები და შე... ავტობიოგრაფიის მცხოვრები და შე...

ბულგარია. ინგლისური გაზეთი... ბულგარია. ინგლისური გაზეთი...

ავტობიოგრაფიის მცხოვრები და შე... ავტობიოგრაფიის მცხოვრები და შე...

თამარის გახეობაში დატყვევდა... თამარის გახეობაში დატყვევდა...

ავტობიოგრაფიის მცხოვრები და შე... ავტობიოგრაფიის მცხოვრები და შე...

2) ისინი, ვისაც ცხვირი ჰყავს, მთავ... ისინი, ვისაც ცხვირი ჰყავს, მთავ...

3) საზღვარი მინისტრი ახალ წეს... საზღვარი მინისტრი ახალ წეს...

4) ყოველი ვილიატი და სანჯაზი... ყოველი ვილიატი და სანჯაზი...

5) კოსტანტინოპოლიდან ყოველ... კოსტანტინოპოლიდან ყოველ...

6) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

7) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

8) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

9) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

10) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

11) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

12) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

13) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

14) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

15) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

16) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

17) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

18) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

19) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

20) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

21) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

22) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

23) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

24) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

25) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

26) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

27) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

28) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

29) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

30) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

31) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

32) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

33) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

34) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

35) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...

36) სათვალავი და სახარება... სათვალავი და სახარება...